

‘Mijn ouders hebben elkaar maar vijf dagen gezien’

Helmert Woudenberg (66)

Acteur. Nu te zien in ‘Hartfalen’ van Orkater

Tijd van leven

Welke rol speelt tijd in uw werk?

‘Doordat ik vooral solo’s speel, sta ik alleen op het podium, anderhalf uur. Dat is in het begin erg voelbaar. Dan denk ik: o mijn god, daar gá ik – alsof het je executie is. Nou, en dan duurt anderhalf uur erg lang. Ik heb dan nog zo’n tien keer nodig om het stuk in te spelen en daarna, dat is het rare, lijkt het alsof het stuk nog maar tien minuten duurt, dan speelt tijd geen rol meer.’

Wat was uw naaste tijd?

‘Binnen ons gezin hebben we een heftige periode meegemaakt toen plotseling bleek dat mijn zoon jarenlang, zonder dat wij dat wisten, seksueel was misbruikt door een huisvriend. Je denkt: dit is het einde van de wereld en een normaal leven bestaat hierna niet meer. En toch: mijn zoon en ik hebben wel eens gezegd dat hoe vreselijk die periode ook was, we soms de intensiteit ervan missen. Dat gevoel van alle zeilen bij moeten zetten om je hoofd boven water te kunnen houden. Er kwam zo veel overlevingskracht boven en dingen waar je je vroeger druk om maakte, waren plotseling volkomen onbelangrijk.’

Hadden uw ouders genoeg tijd voor u?

‘Het enige dat mijn ouders voor me hebben gedaan, is me op de wereld zetten – met veel gedrevenheid. Ik ben een oorlogswes, mijn vader en moeder zijn vijftientwintig en eenentwintig geworden, ik ben nu dus eigenlijk de vader van mijn ouders. Ze hebben elkaar maar vijf dagen gezien: mijn moeder correspondeerde met mijn vader, hij lag aan het oostfront, en dat klikte heel erg. Na tien brieven zei ze met een enorme beslistheid: ik wil graag met deze jongen trouwen en een kind van hem. Met Pasen kreeg mijn vader verlof – ze zagen elkaar voor het eerst – in het pinksterweekend trouwden ze en vervolgens ben ik verwekt. Daarna hebben ze elkaar nooit meer gezien. Wonderlijk, alsof die genen van mijn ouders jong blijven in mij.’

Wat was uw beste tijd?

‘Toen ik van de toneelschool kwam, besloot ik voor de kunst te leven. Geen vaste relatie, geen eigen huis, geen kinderen – alleen een kamer met een matras en een stoel, en me volledig aan toneel wijden. Dat duurde een paar jaar en toen, van de ene op de andere dag, werd ik verliefd en dat was wederzijds. Alles wat ik had afgezworen werd realiteit: ik kreeg een vrouw, een eigen huis en binnen een jaar werd mijn eerste zoon geboren. De periode van die omslag was mijn beste tijd. Nu ben ik terug bij mijn eerdere uitgangspunt: ik woon alleen en leef voor het toneel.’

door Caroline Buijs foto Bert Nienhuis